

ΣΕΚΑΣΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΟΙ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ AML/CFT ΣΤΗΝ ΕΕ: Η 6^η AMLD & ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ 2021 ΤΗΣ ΕΕ (THE EU ACTION PLAN)

ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τι αλλάζει με την 6^η AMLD εν σχέσει με τις προηγούμενες;

Η 6η οδηγία AML έρχεται με ταχύτητα στη συνέχεια της 5^{ης} AMLD και εγκαινιάζει κάποιες σαρωτικές αλλαγές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ακολουθεί μια επισκόπηση μερικών από τις σημαντικότερες:

Εναρμονισμένος ορισμός των βασικών αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Με στόχο την άρση τυχόν διαφοροποιήσεων μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών από την ενσωμάτωση των προηγούμενων οδηγιών, η 6^η AMLD εναρμονίζει τον ορισμό του τι συνιστά αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τα 22 βασικά αδικήματα που περιγράφονται στην 6^η AMLD αντικατοπτρίζουν πραγματικά τη μεταβαλλόμενη φύση του τοπίου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και τώρα περιλαμβάνουν αδικήματα όπως το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, το insider trading και το περιβαλλοντικό έγκλημα. Στην 6^η AMLD στοχοποιείται η «βοήθεια και συνέργεια» και η «απόπειρα και υποκίνηση» νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ως εγκλήματα, πράγμα που σημαίνει ότι η ποινική ευθύνη θα επεκταθεί τώρα πέρα από εκείνους που διαπράττουν πραγματικά το έγκλημα. Αυτό θα διευκολύνει τις αρμόδιες αρχές να στοχοποιήσουν και εκείνους που ενεργούν ως συνεργοί σε σχήματα ξηπλύματος χρημάτων.

Συγκεκριμένα, τα αδικήματα που περιλαμβάνονται πλέον είναι:

1. Συμμετοχή σε ομάδα οργανωμένου εγκλήματος ή εκβιασμό
2. Τρομοκρατία
3. Εμπορία ανθρώπων και λαθρεμπόριο μεταναστών
4. Σεξουαλική εκμετάλλευση
5. Παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών
6. Παράνομη διακίνηση όπλων
7. Παράνομη διακίνηση κλεμμένων και άλλων αγαθών
8. Διαφθορά

ΣΕΚΑΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

9. Απάτη
10. Παραχάραξη νομίσματος
11. Προϊόντα παραποίησης και πειρατείας
12. Δολοφονία
13. Απαγωγή και ομηρία
14. Ληστεία ή κλοπή
15. Λαθρεμπόριο
16. Φορολογικά εγκλήματα που σχετίζονται με άμεσους και έμμεσους φόρους
17. Εκβιασμός
18. Πλαστογραφία
19. Πειρατεία
20. Εσωτερική πληροφόρηση και χειραγώγηση της αγοράς
21. Περιβαλλοντικό έγκλημα
22. Έγκλημα στον κυβερνοχώρο

Επέκταση της ποινικής ευθύνης σε νομικά πρόσωπα

Ενώ μέχρι τώρα μόνο άτομα μπορούσαν να καταδικαστούν για διάπραξη οικονομικών εγκλημάτων, το πεδίο εφαρμογής διευρύνεται ώστε να περιλαμβάνει νομικά πρόσωπα/οντότητες. Αυτό σημαίνει ότι πλέον ένα νομικό πρόσωπο θα θεωρείται υπόλογο για ξέπλυμα χρήματος στην περίπτωση που προκύψει ότι δεν διέθετε διαδικασίες, μέσα πρόληψης και εποπτείας, εσωτερικά. Πρακτικά σημαίνει ότι οι νέοι κανόνες τοποθετούν την ευθύνη πρόληψης και καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος στην διοίκηση ενός οργανισμού παράλληλα με την ευθύνη των καθ' ύλη αρμόδιων στελεχών. Ταυτόχρονα, δίνεται η δυνατότητα στις Αρμόδιες Αρχές να στοχοποιούν οργανισμούς που δεν εφαρμόζουν επαρκώς διαδικασίες AML/CFT, ενώ οι ποινές των νομικών προσώπων μπορεί να κυμαίνονται από προσωρινή διακοπή εργασιών, μέχρι δίωξη ή και οριστική διακοπή λειτουργίας.

Αυστηρότερες ποινές

Η 6^η AMLD τροποποίησε τη μέγιστη ποινή φυλάκισης για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από ένα έτος σε τέσσερα. Επιπλέον, οποιαδήποτε ποινή μπορεί να συμπληρωθεί με κυρώσεις και πρόστιμα (έως 5 εκατομμύρια €), συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης πρόσβασης χρηματαγορές και της πλήρους παύσης

λειτουργίας μιας επιχείρησης. Όταν η 6^η AMLD ενσωματωθεί στις εθνικές νομοθεσίες, είναι πιθανό να προσδιοριστούν και ανώτερα όρια ποινών.

Συνεργασία

Σύμφωνα με την 6^η AMLD, τα κράτη μέλη της ΕΕ υποχρεούνται πλέον να συνεργάζονται μεταξύ τους για τη δίωξη εγκλημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Για παράδειγμα, εάν ένα οικονομικό έγκλημα συμβαίνει σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη, πρέπει τώρα να συνεργαστούν για την δίωξη του δράστη και να συμφωνήσουν η δίωξη αυτή να πραγματοποιηθεί σε ένα μόνο κράτος μέλος.

Η 6η AMLD ορίζει καταληκτική ημερομηνία ενσωμάτωσης στις εθνικές νομοθεσίες έως τον Δεκέμβριο του 2020, ωστόσο τα κράτη μέλη να υποχρεωθούν να εφαρμόσουν τους νέους κανονισμούς έως τις **3 Ιουνίου 2021**.

Η 6η AMLD καλύπτει όλες τις ρυθμιζόμενες οντότητες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εξαιρείται ακόμη και μετά την αποχώρησή του από την ΕΕ, καθώς οι οργανισμοί του Ηνωμένου Βασιλείου που λειτουργούν εντός της ΕΕ θα πρέπει να συμμορφωθούν.

Σχόλια για το μέλλον της συμμόρφωσης

Πλέον, η εφαρμογή της ελάχιστης συμμόρφωσης δεν είναι αποδεκτή, ειδικά όταν πρόκειται για συμμόρφωση με το πλαίσιο προστασίας από το ξέπλυμα χρήματος. Η 6^η AMLD μας προϋποθέτει για αυστηροποίηση των ποινών και διεύρυνση του πλαισίου εφαρμογής. Η παραδοσιακή επιφανειακή προσέγγιση δεν είναι πλέον εφικτή και αποδεκτή στον ταχύτατα κινούμενο ψηφιακό κόσμο. Αντίθετα, η συμμόρφωση πρέπει να θεωρηθεί προτεραιότητα και τρόπος κυριαρχίας στην αγορά. Με την έξωθεν μαρτυρία ότι ο οργανισμός σας διαθέτει τα συστήματα και εφαρμόζει τις απαιτούμενες διαδικασίες για γρήγορη και εύκολη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες κανονιστικές απαιτήσεις, διασφαλίζετε ότι μπορείτε να είστε ο πρώτος στον οποίο θα προστρέξει το κοινό ή νέοι επενδυτές, ελαχιστοποιώντας ταυτόχρονα τον συνολικό κίνδυνο. Η συμμόρφωση επιδεικνύει υψηλού επιπέδου διακυβέρνηση.

Το νέο πρόγραμμα δράσεων και μεταρρυθμίσεων της ΕΕ για θέματα AML/CFT

THE EU ACTION PLAN

Βρίσκεται σε διαβούλευση, ωστόσο δίνει το στίγμα της επόμενης ημέρας στο ρυθμιστικό/κανονιστικό πλαίσιο:

Ορίζει «έξι πυλώνες» για δράση αναφορικά με την αποτελεσματική εφαρμογή των υφιστάμενων οδηγιών της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML/D):

ΣΕΚΑΣΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

1. Ένα ενιαίο βιβλίο κανόνων AML / CFT για την ΕΕ
2. Ενιαίο ρυθμιστικό και εποπτικό όργανο σε επίπεδο ΕΕ
3. Πλαίσια συνεργασίας για εθνικές Αρχές καταπολέμησης (FIUs)
4. Καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Αρμόδιων Αρχών, και,
5. Καλύτερη παγκόσμια συνεργασία σε θέματα AML / CFT.

Οι προτάσεις που χρήζουν της μεγαλύτερης προσοχής μέχρι στιγμής είναι το προτεινόμενο ενιαίο βιβλίο κανόνων και η συγκεντρωτική προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης για την εποπτεία και τη ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τις τρέχουσες ρυθμίσεις σε επίπεδο ΕΕ, οι διαδοχικές AMLDs ενσωματώνουν τα ελάχιστα πρότυπα, που τα μεμονωμένα κράτη μέλη υποχρεούνται να μεταφέρουν στους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και να εφαρμόζουν στην πράξη. Ωστόσο, οι χώρες είχαν ουσιαστική ελευθερία να προσαρμόζουν την ερμηνεία των οδηγιών, με αποτέλεσμα μια σειρά διαφορετικών προσεγγίσεων που υπονομεύουν την διατήρηση «ίσων όρων ανταγωνισμού».

Υπήρξε επίσης ένα συνεχιζόμενο ζήτημα με τα κράτη μέλη να ενσωματώνουν τις οδηγίες εκτός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, με το πιο πρόσφατο παράδειγμα, την 5η AMLD που εξακολουθεί να μην έχει πλήρως ενσωματωθεί σε όλα τα κράτη μέλη. Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και για την 6η AMLD που είχε προγραμματιστεί να μεταφερθεί έως τις 3 Δεκεμβρίου 2020 και να εφαρμοστεί έως τις 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021 – σε 6 μήνες μόνο.

Σύμφωνα με το Μεταρρυθμιστικό Σχέδιο Δράσης της ΕΕ, μέρη των AMLD θα **ενσωματωθούν σε έναν μοναδικό κανονισμό** που θα είναι άμεσα εφαρμόσιμος και δεσμευτικός για όλους κράτη μέλη, και δεν θα απαιτεί την τρέχουσα μακρά διαδικασία ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο.

Οι βασικοί τομείς που ενδέχεται να αφορούν άμεσα τα υπόχρεα πρόσωπα φαίνεται ότι θα περιλαμβάνουν:

1. Το πλαίσιο εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας πελάτη (CDD),
2. Διατάξεις σχετικά με πολιτικά εκτεθειμένα άτομα (PEP),
3. Υποχρεώσεις τήρησης αρχείων και ελέγχων AML / CFT,
4. Αναφορές ύποπτων συναλλαγών
5. Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων AML / CFT

Το άλλο αμφιλεγόμενο θέμα είναι η ανάγκη για υπερεθνικό επόπτη AML / CFT, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την εποπτεία της εφαρμογής των ενιαίων κανονισμών σε εθνικό επίπεδο, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προσδιοριστεί ποιος φορέας θα ασκήσει την εποπτεία αυτή.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται από την ΕΕ στην ανταλλαγή πληροφοριών τόσο στον Δημόσιο όσο και τον Ιδιωτικό Τομέα, στον συμβιβασμό/ εναρμόνιση με τις αυστηρές προβλέψεις του κανονισμού προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR).